

«ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ
ՀՈՂՎԱԾՆԵՐՈՒՄ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 5. Կարգավորողի գործառնությունները

Կարգավորողը պարտավոր է՝

1) հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների և ցանցերի ոլորտում ապահովել մրցակցություն հետևյալ եղանակներով՝

ա) ապահովելով մատուցված ծառայությունների, դրանց հարակից ենթակառուցվածքների ընտրության, գների և որակի առավել օգտավետությունը վերջնական օգտագործողների համար,

բ) բացառելով էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների մատուցման և ցանցի ոլորտում մրցակցության որևէ աղավաղումը,

գ) խրախուսելով արդյունավետ ներդրումները ենթակառուցվածքներում և խթանելով նորարարությունը,

դ) խրախուսելով ռադիոհաճախականությունների տիրույթի, արբանյակային ուղեծրի հատվածների և համարային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը՝ ապահովելով դրանց արդյունավետ կառավարումը.

2) կարգավորել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերը և ծառայությունները սույն օրենքին համապատասխան, որի ապահովման համար՝

ա) դասակարգել ծառայությունները և (կամ) ենթակառուցվածքները,

բ) ամրագրել չափանիշներ և ընթացակարգեր ցանցի լիցենզիաների, համարի և կողերի զբաղեցման, հաճախականության օգտագործման թույլտվությունների համար դիմելու, դրանց տրամադրման, փոփոխման, կասեցման և դադարեցման համար,

գ) ամրագրել համընդհանուր ծառայություններ մատուցելու պարտավորությունները,

դ) սեփական նախաձեռնությամբ կամ շահառու կողմերի խնդրանքով իրականացնել ստուգումներ և աուդիտ՝ օրենսդրության, Կարգավորողի կողմից ընդունված իրավական ակտերի և լիցենզիայի պահանջների կատարումը երաշխավորելու նպատակով,

ե) ապահովել արդար և արդյունավետ մրցակցություն մրցակցային ծառայությունների և ցանցերի ոլորտում,

զ) մշակել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի փոխկապակցումը կարգավորող կանոնակարգեր,

է) սահմանել և կիրառել դրույքաչափերը կարգավորող կանոններ,

ը) սահմանել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի օպերատորների և ծառայություններ մատուցողների համար գործունեության որակի որոշակի չափանիշներ,

թ) իրավասու մարմնին առաջարկել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտի տեխնիկական ստանդարտներ,

ժ) սահմանել հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ և հաշվետվություն ներկայացնելու պահանջներ հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի օպերատորների և ծառայություն մատուցողների համար,

ժա) կարգավորման ենթակա անձանց համար սահմանել արխիվների պահպանման ստանդարտներ,

ժբ) սույն օրենքի դրույթները կամ լիցենզիայի կամ թույլտվության պայմանները կամ Կարգավորողի ընդունած իրավական ակտերը (ներառյալ՝ կանոնները և կանոնակարգերը) խախտելու համար կիրառել պատժամիջոցներ, այդ թվում՝ տույժեր և տուգանքներ, իսկ համապատասխան դեպքերում՝

լիցենզիայի կամ թույլտվության փոփոխում, կասեցում կամ [նաղարեցում](#) ~~դատարան ներկայացնել~~

~~դադարեցման դիմում~~: Կարգավորողը պարտավոր է հանրային խորհրդակցությունից հետո հաստատել կանոններ և կարգեր՝ պատժամիջոցների կիրառման վերաբերյալ,

ժգ) կիրարկել կանոններ և կանոնակարգեր, ուսումնասիրել և վերահսկողության ենթարկել կարգավորման ենթակա անձանց գործունեությունը,

ժդ) տնօրինել սահմանափակ ռեսուրսները, այդ թվում՝ իր տնօրինմանը ենթակա ռադիոհաձայնակա կանոնների տիրույթը, համարները և արբանյակային ուղեծրի հատվածները,

ժե) անհարկի փոխադարձ ֆինանսավորումը կանխելու, փոխկապակցման արդարացի գները հաշվարկելու, համընդհանուր ծառայությունների արժեքն ու վճարները սահմանելու նպատակով ներդնել և կիրառել գերիշխող օպերատորի կամ ծառայությունների մատուցման մեջ գերիշխողի ծախսերի հաշվարկի և բաշխման մեթոդաբանությունը: Այդ մեթոդաբանությունը կարող է փոփոխվել, միայն եթե դրանք կնպաստեն մրցակցությանը կամ կընդլայնեն վերջնական օգտագործողների ընտրության հնարավորությունը,

ժզ) հաստատել փոխկապակցման օրինակելի առաջարկները՝ դրանցից յուրաքանչյուրի՝ սույն օրենքին համապատասխանությունը պարզելուց հետո,

ժլ) ապահովել, որպեսզի վերջնական օգտագործողները հավասար սկզբունքներով առավելագույնս հնարավորություն ունենան օգտվելու օպերատորների և ծառայությունների մատուցողների կողմից առաջարկվող վարձակալված գծերից,

ժը) լուծել վեճեր գերիշխող օպերատորի և ցանկացած այլ օպերատորի, ծառայությունների մատուցողի և վերջնական օգտագործողի, ինչպես նաև ծառայությունների մատուցման մեջ գերիշխողի և վերջնական օգտագործողի միջև,

ժթ) միջամտել և լուծել վեճեր՝ սույն օրենքով իրեն վերապահված իրավասության շրջանակներում,

ի) մշակել այնպիսի մեթոդաբանություն, որոնց կիրառմամբ հնարավոր կլինի որոշել գերիշխող դիրք զբաղեցնող օպերատորներին կամ ծառայություններ մատուցողներին, ինչպես նաև ընդունել այդ օպերատորների կամ ծառայություններ մատուցողների գործունեությունը կարգավորող հատուկ կանոններ (այդ թվում՝ հատուկ կանոններ համընդհանուր ծառայությունների մասին),

իա) մշակել վերջնակետային սարքավորումների օգտագործումը և հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերին դրանց միացումը կարգավորող կանոնակարգեր,

իբ) հաստատել Հայաստանի Հանրապետության համարագրման պլանը՝ այն հրապարակելով և առանց խտրականության տրամադրելով կարճ համարներ և կարճ կոդեր՝ անհատական կամ խմբաքանակով,

իգ) ստեղծել և հրապարակել ռադիոհաձայնակա կանոնների տիրույթն օգտագործելու թույլտվություն ունեցող անձանց գրանցամատյան, եթե դա չի հակասում Հայաստանի Հանրապետության անվտանգությանը,

իդ) կատարել օրենքով նախատեսված այլ գործառույթներ,

իե) իրավասու մարմինների պահանջով աջակցել վերջիններիս՝ 4-րդ հոդվածում թվարկված գործառույթների կատարման հարցում,

իզ) **(ենթակետն ուժը կորցրել է 29.04.13 ՀՕ-47-Ն)**

իլ) ընդունել հանրային կամ ազգային անվտանգության շահերից բխող հատուկ կանոններ, կարգեր,

իը) սահմանել համարների տեղափոխելիության ծառայության վերաբերյալ կանոններ.

3) ռադիոկապի առնչությամբ ռադիոհաձայնակա կանոնների տիրույթի՝ իրեն հատկացված մասից տրամադրել ռադիոհաձայնակա կանոններ որոշակի նպատակների համար: Այդ նպատակով՝

ա) հրապարակային ծանուցումից և դիտարկումների ստացումից հետո կազմակերպել ռադիոհաձայնակա կանոնների տիրույթի արդյունավետ և նպատակային օգտագործում,

բ) աջակցել իրավասու մարմինն միջազգային կազմակերպություններում և ստանդարտներ սահմանող մարմիններում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ներկայացնելու գործում,

գ) պլանավորել և համակարգել ռադիոհաձայնակա կանոնների տիրույթի՝ իրեն հատկացված մասի օգտագործումը,

դ) սահմանել ոչ կառավարական ռադիոկանչերի նշանների հաղորդման ընթացակարգ՝ հնարավորինս համաձայնեցնելով դրանք Հեռահաղորդակցության միջազգային միության կոնվենցիային կից ռադիոկանոնակարգերին,

ե) դադարեցնել ռադիոհաձայնականությունների տիրույթի՝ առանց թույլտվության օգտագործումը, բացառությամբ եթե այն օգտագործում են Հայաստանի Հանրապետության պետական (կառավարական) մարմինները,

զ) ընդունել սիրողական ռադիոսպերատորների թույլտվության տրամադրման կարգ և վերջիններիս կողմից՝ սովյալ նպատակով հատկացված ռադիոհաձայնականությունների տիրույթի օգտագործումը կարգավորող կանոններ.

4) ընդունել օրենքներին, հանրային շահին համապատասխանող, հիմնավորված, արդար և հրապարակային որոշումներ՝ սահմանելով դրանց իրականացման ընթացակարգեր:

(5-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 09.04.07 ՀՕ-160-Ն, 29.04.13 ՀՕ-47-Ն)

Հոդված 12. Լիցենզիաների և թույլտվությունների կասեցումը կամ դադարեցումը

1. Կարգավորողն իրավասու է կասեցնել կամ դադարեցնել լիցենզիան կամ ռադիոհաձայնականությունների օգտագործման թույլտվությունը՝ օրենքով կամ իր կողմից սահմանված կարգով : Կարգավորողն իրավասու է կասեցնել լիցենզիան կամ լիցենզիայի դադարեցման համար դիմել դատարան՝ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված կարգով: Կարգավորողն իրավասու է կասեցնել կամ դադարեցնել ռադիոհաձայնականությունների օգտագործման թույլտվությունը՝ իր կողմից սահմանված ընթացակարգերի համաձայն:

2. Ի լրումն «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված կասեցման կամ դադարեցման հիմքերի, Կարգավորողն իրավասու է կասեցնել կամ դադարեցնել լիցենզիան կամ ռադիոհաձայնականությունների օգտագործման թույլտվությունը, եթե Ի-լրումն «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված կասեցման կամ դադարեցման հիմքերի, Կարգավորողն իրավասու է կասեցնել կամ լիցենզիայի դադարեցման դիմումներ կայացնել դատարան, ինչպես նաև կասեցնել կամ դադարեցնել ռադիոհաձայնականությունների օգտագործման թույլտվությունը, եթե՝

1) կարգավորվող անձը դիտավորյալ կեղծ տեղեկություն է ներկայացրել լիցենզիայի կամ թույլտվության համար իր ներկայացրած դիմումի կամ Կարգավորողին տրամադրված ցանկացած հայտարարության մեջ.

2) կարգավորվող անձը դիտավորյալ չի տրամադրել այնպիսի տեղեկություններ կամ ապացույցներ, որոնք կհանգեցնեին այդ լիցենզիայի կամ թույլտվության տրամադրելը մերժելուն.

3) կարգավորվող անձը դիտավորյալ խախտել է սույն օրենքը կամ դրա համաձայն ընդունված որևէ կանոն կամ կանոնակարգ.

4) կարգավորվող անձը դիտավորյալ չի կատարել իր լիցենզիայի կամ թույլտվության պայմանները.

5) կարգավորվող անձը խախտել է կամ չի կատարել սույն օրենքի 60-րդ հոդվածի համաձայն տրված դադարեցման մասին հրահանգը.

6) կարգավորվող անձը չի վճարել դիմումի կամ լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության երկարացման վճարը կամ համընդհանուր ծառայությունների որևէ վճար.

7) կասեցումը կամ դադարեցումն անհրաժեշտ է ազգային անվտանգության կամ հանրային շահի նկատառումներով:

3. Սույն հոդվածով սահմանված կասեցման և դադարեցման դրույթները չեն տարածվում պատմականորեն գերիշխող օպերատորի լիցենզիայի վրա: Բացառիկության իրավունքից օգտվելու ողջ ժամանակահատվածում պատմականորեն գերիշխող օպերատորը ղեկավարվում է իր լիցենզիայով սահմանված պայմաններով:

Հողված 51.

Ծառայության կամ ենթակառուցվածքների ոչ պատշաճ օգտագործումը

Օպերատորը կամ ծառայություններ մատուցողը, որը գիտակցաբար թույլ է տալիս, որպեսզի իր ցանցը կամ ծառայություններն օգտագործվեն որևէ անձի կողմից այլ անձանց խաբեության ենթարկելու, նրանց նկատմամբ բռնություն, չարամտություն, սպառնալիքներ կամ շանտաժ կիրառելու նպատակով, ենթարկվում է **օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվության: սույն օրենքի 63-րդ հոդվածով նախատեսված տույժի, որը չպետք է գերազանցի հինգ միլիոն դրամը:**

Հողված 63.

**Պատասխանատվությունը օրենսդրության պահանջների խախտման համար
Տույժերը և տուգանքները**

1. Սույն օրենքի պահանջների խախտումն առաջացնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:

1. Եթե ծանուցումից և լուսններից հետո Կարգավորողը որոշում է, որ կարգավորվող ֆիզիկական անձը չի կատարել սույն օրենքի որևէ դրույթ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրել, որպեսզի իրավախախտ կարգավորվող անձը վճարի տույժ կամ տուգանք, որը առնվազն պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը, սակայն չպետք է գերազանցի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը: Եթե Կարգավորողը որոշում է, որ այդ խախտումը թույլ է տրվել կարգավորվող անձի իմացությանը կամ դիտավորյալ, կամ էլ խախտումը թույլ է տրվել մեկ տարվա ընթացքում մեկ անգամից ավելի, նա կարող է կարգադրել, որպեսզի իրավազանց կարգավորվող անձը վճարի լրացուցիչ տույժ կամ տուգանք, որը պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը:

2. Եթե Կարգավորողը ծանուցումից և լուսններից հետո որոշում է, որ կարգավորվող իրավաբանական անձը չի կատարել սույն օրենքի որևէ դրույթ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրել, որպեսզի իրավախախտ կարգավորվող անձը վճարի տույժ կամ տուգանք, որը առնվազն պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը, սակայն չպետք է գերազանցի նվազագույն աշխատավարձի չորսհազարապատիկը: Եթե Կարգավորողը որոշում է, որ այդ խախտումը թույլ է տրվել կարգավորվող անձի իմացությանը կամ դիտավորյալ, կամ էլ խախտումը թույլ է տրվել մեկ տարվա ընթացքում մեկ անգամից ավելի, ապա նա կարող է կարգադրել, որպեսզի իրավազանց կարգավորվող անձը վճարի լրացուցիչ տույժ կամ տուգանք, որը պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի չորսհազարապատիկը:

3. Եթե ծանուցումից և լուսններից հետո Կարգավորողը որոշում է, որ կարգավորվող ֆիզիկական անձը չի կատարել իր լիցենզիայի կամ թույլտվության որևէ պայման կամ Կարգավորողի կանոնների կամ կանոնակարգերի որևէ դրույթ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրել, որպեսզի իրավախախտ կարգավորվող անձը վճարի տույժ կամ տուգանք, որը առնվազն պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը, սակայն չպետք է գերազանցի նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը: Եթե Կարգավորողը որոշում է, որ այդ խախտումը թույլ է տրվել կարգավորվող անձի իմացությանը կամ դիտավորյալ, կամ էլ խախտումը թույլ է տրվել մեկ տարվա ընթացքում մեկ անգամից ավելի, ապա նա կարող է կարգադրել, որպեսզի իրավազանց կարգավորվող անձը վճարի լրացուցիչ տույժ կամ տուգանք, որը պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը:

4. Եթե ծանուցումից և լուսններից հետո Կարգավորողը որոշում է, որ կարգավորվող իրավաբանական անձը չի կատարել իր լիցենզիայի կամ թույլտվության որևէ պայման կամ Կարգավորողի կանոնների կամ կանոնակարգերի որևէ դրույթ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրել, որպեսզի իրավախախտ կարգավորվող անձը վճարի տույժ կամ տուգանք, որը առնվազն պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը, սակայն չպետք է

գերազանցի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը: Եթե Կարգավորողը որոշում է, որ այդ խախտումը թույլ է տրվել կարգավորվող անձի ինացությանը կամ դիտավորյալ, կամ էլ խախտումը թույլ է տրվել մեկ տարվա ընթացքում մեկ անգամից ավելի, ապա նա կարող է կարգադրել, որպեսզի իրավազանց կարգավորվող անձը վճարի լրացուցիչ տույժ կամ տուգանք, որը պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը:

4.1. Սույն օրենքի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն դադարեցման կարգադրություն արձակելուց հետո, եթե ծանուցման և լսումների արդյունքում Կարգավորողը որոշում է, որ ֆիզիկական անձն առանց Կարգավորողի թույլտվության շարունակում է օգտագործել ռադիոհաճախականություններ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրելու, որ իրավախախտ ֆիզիկական անձը վճարի տույժ կամ տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի չափով:

4.2. Սույն օրենքի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն դադարեցման կարգադրություն արձակելուց հետո, եթե ծանուցման և լսումների արդյունքում Կարգավորողը որոշում է, որ իրավաբանական անձն առանց Կարգավորողի թույլտվության շարունակում է օգտագործել ռադիոհաճախականություններ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրելու, որ իրավախախտ իրավաբանական անձը վճարի տույժ կամ տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի չորսհազարապատիկի չափով:

4.3. Ծանուցում չներկայացրած հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի նկատմամբ սույն օրենքի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն դադարեցման կարգադրություն արձակելուց հետո, եթե ծանուցման և լսումների արդյունքում Կարգավորողը որոշում է, որ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձն առանց Կարգավորողին ծանուցելու շարունակում է մատուցել հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրելու, որ իրավախախտ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը վճարի տույժ կամ տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

5. Եթե ծանուցումից և լսումներից հետո Կարգավորողը որոշում է, որ կարգավորվող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը չի կատարել Կարգավորողի՝ ծառայության անընդհատության վերաբերյալ հրահանգը, ապա Կարգավորողն իրավասու է կարգադրել, որպեսզի իրավախախտ կարգավորվող անձը վճարի տույժ կամ տուգանք, որը առնվազն պետք է կազմի նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը, սակայն չպետք է գերազանցի նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը:

6. Կարգավորողի կողմից կիրառվող բոլոր տույժերն ու տուգանքները վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե: